

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक : डीएनसी-१००४/२३०८/प्रक्र ७०/२००४/नवि-२४

नगर विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४००३२

दिनांक :- १६ नोव्हेंबर, २००६

प्रति,

आयुक्त,

सर्व महानगरपालिका

विषय :- रोजंदारी तत्वावर/विहित पद्धतीचा अवलंब न करता
केलेल्या अनियमित नियुक्त्याबाबत

राज्यातील अनेक महानगरपालिकांत तसेच ज्या महानगरपालिकां नगरपरिषद असताना तत्कालिन पदाधिकाऱ्यांनी/अधिकाऱ्यांनी पदे मंजूर नसताना देखील अनियमित नियुक्त्या केल्या. अशा कर्मचाऱ्यांना शासनाकडून महागाई भत्ता व अन्य प्रकारे अनुदान दिले जात नसल्याने, त्यांना म्युनिसिपल फंडातून वेतन दिले जाते. अशा काही कर्मचाऱ्यांच्या महानगरपालिकेने सेवा संपुष्टात आणल्या/काही कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत औद्योगिक/ कामगार न्यायालयाने त्यांना सेवेत घ्यावे असे निर्णय दिल्यामुळे त्यांच्या सेवा नियमित करून त्याचे स्थायीकरण करावे याबाबतचे प्रस्ताव काही महानगरपालिकांनी शासनाकडे पाठविले आहेत.

२. पदे मंजूर नसताना व विहित पद्धतीचा अवलंब न करता नियुक्त्या करणे ही अतिशय गंभीर स्वरूपाची अनियमितता असून अशा नियुक्त्यांना शासनास कदापि मान्यता देता येत नाही. याबाबत मा.सर्वोच्च न्यायालयाने या पूर्वीचे सर्व आदेशांचे पुनर्विलोकन करून सिव्हील अपील क्र. ३५९५-३६१२/१९९९ (उमादेवी विरुद्ध कर्नाटक शासन व इतर) मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या मा. सर न्यायाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखालील घटनापीठाने मंजूर पद, विहित पद्धत, सेवा प्रवेश नियमांचा अवलंब न करता, तसेच महानगरपालिकांची आर्थिक परिस्थिती विचारात न घेता केलेल्या नेमणूका अवैध असून नियमित पद्धतीचा अवलंब करून केलेल्या नियुक्त्याप्रमाणे अशा अनियमित नियुक्त्यांना फायदे देता येत नाहीत असा निर्णय दिला आहे. या निर्णयाचा गोषवारा खालीलप्रमाणे आहे :-

अ) शासकीय अथवा न्तर कार्यालयातील (मनपातील) पदे भरण्यासाठी पदासाठी आवश्यक असलेली अर्हता व पात्रता विहित करणारे नियम आवश्यक आहेत.

ब) अशी पदे भरण्यासाठी जाहिरातीद्वारे प्रसिध्दी देणे, लेखी परीक्षा, मुलाखत, आवश्यक तेथे व्यावसायिक चाचणी, त्यानंतर तज्ञ व अधिकाऱ्यांच्या निवड समितीने पात्र उमेदवारांची मुलाखत घेवून निवड करणे आवश्यक आहे.

क) शासनाच्या / इतर कार्यालयाच्या मनपा व नपा आस्थापनेवरील मंजूर रिक्त पदे उपरोक्त अ व ब चा अवलंब करून भरणे आवश्यक आहे.

ड) सध्या महानगरपालिकेतील मंजूर रिक्त पदावर / पदे मंजूर नसताना व उपरोक्त "अ" व "ब" प्रमाणे नियुक्त्या न केलेल्या रोजंदारी / कंत्राटी / प्रकल्पासाठी नियुक्त केलेल्या कर्मचाऱ्यांना सेवेत समावेशन करण्याचा/ सेवा स्थायी करण्याची मागणी करण्याची अधिकार नाही.

इ) नियुक्त्या नियमित करताना महापालिकेची आर्थिक स्थिती व वर्धनक्षमता (financial viability soctenbility) विचारात घेणे आवश्यक आहे.

फ) यापूर्वी दिर्घकाळ रोजंदारी तत्वावर नियुक्त्या चालू राहिल्या असल्यामुळे सर्वोच्च न्यायालयाच्या यापूर्वीच्या आदेशानुसार सेवा (मागील दाराने सेवेत प्रवेश) कार्यालयास गरज आहे म्हणून नियमित करण्याचे पूर्वीचे आदेश सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक १०.४.२००६ च्या आदेशान्वये रद्द ठरल्यामुळे या कारणास्तव अशा कर्मचाऱ्यांच्या सेवा नियमित करण्याचे बंधन / उत्तरदायित्व शासनावर / महापालिकेवर राहणार नाही.

ग) सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक १०.४.२००६ च्या आदेशान्वये यापूर्वी त्या नियमित केल्या आहेत व त्या न्यायप्रविष्ट नाहीत अशा नेमणूकीची प्रकरणे प्हा उघडू नये. (नव्याने निर्णय घेण्याची आवश्यकता नाही.)

घ) महापालिकेत सध्या मंजूर रिक्त पदे असतील तर सध्या म्यूनिसिपल प्लाट / रोजंदारी तत्वावर कार्यरत असणारे तसेच न्यायालयाच्या आदेशामुळे स्वायत्त केलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत जपलेल्या मिळिल करावी आणि लक्षणीय काळासाठी काम केले आहे त्याला थोडे वेटेज देवून इतर उमेदवारांबरोबर स्पर्धा करून त्यांच्या अर्हातेनुसार (आरक्षणानुसार) उपलब्ध पदांवर परीक्षा, मुलाखतद्वारे नोकरी मिळविण्याची संधी दयावी. मात्र विहीत पद्धतीशिवाय अर्थात मागील दाराने कोणासही नियुक्ती देवू नये.

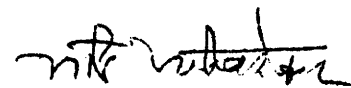
ल) आद्योगिक / कामगार / उच्च न्यायालयात सेवा नियमित करण्याची प्रकरणे न्यायप्रविष्ट असतील अथवा अनुचित कामगार प्रथेचा अवलंब केल्याबद्दल अशा न्यायालयांनी सेवेत समावेशन करण्याचे आदेश दिले

३. वरील वस्तुस्थिती विचारात घेवून धुळे, अहमदनगर तसेच इतर महानगरपालिकाना देखील सर्वोच्च न्यायालयाच्या घटनापीठाच्या दिनांक १०.४.२००६ प्रमाणे कार्यवाही करणे क्रमप्राप्त ठरते. प्रस्तुत प्रकरणी महानगरपालिकेचे म्युनिसिपल फंडातील तसेच रोजंदारी तत्वावरील अथवा ज्यांना महानगरपालिकेने पदे उपलब्ध नसल्याने / न्यायालयाच्या ओदशाने सेवा मुक्त केले आहे. अशा कर्मचाऱ्यांचा महानगरपालिकेतील सेवेचा कालावधी विचारात घेवून एक खास बाब म्हणून वयोमर्यादा शिथिल करून महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवरील मंजूर व रिक्त असलेल्या पदांवर या पदासाठी असलेली अर्हता पूर्ण करत असल्यास व आरक्षणानुसार पदे उपलब्ध असल्यास विहित पद्धतीने पदे भरताना (जाहिरात, परीक्षा, मुलाखत इ.) इतर उमेदवारांप्रमाणे संधी द्यावी.

४. वरील परिच्छेद ३ प्रमाणे कार्यवाही करताना न्यायालयाच्या आदेशानुसार विहित मर्यादेत अपंगासाठी आरक्षित असलेली पदे भरण्यासाठी एक खास बाब म्हणून ३५ टक्के आस्थापना खर्चाची मर्यादा शिथिल करण्यात येत आहे.

५. वर नमूद केलेल्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसारच सेवा भरती केली जाईल याची दक्षता आपण घ्यावी व आपल्या कार्यालयातील संबंधित अधिकाऱ्यांना याबाबत सूचना द्याव्यात.

कृपया पत्राची पोच घ्यावी.

(म. दि. आडिवरेकर)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

त,

प्रथमसचिव(नवि)-२, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सह सहसचिव/उपसचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
अवरसचिव/कक्ष अधिकारी, नवि-२०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २८,
नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नस्ती (नवि-२४)

कक्ष अधिकारी जेव्हा २९ तम्या वेळ कोणाडीने